

Reģ.Nr. 40008004744
A/S „Swedbank”, konts: LV29HABA00140J056533
Ķīpsalas iela 6B-105, Rīga, LV-1048
Tālr. 27859181, lmb@lmb.lv

Reģ.Nr. 40008038810
A/S „Swedbank”, konts: LV78HABA0551031721687
Bruņinieku iela 73A-19, Rīga, LV-1009Tālr.
28659881, lkga@lkga.lv

LR Tieslietu ministrijai
tm.kanceleja@tm.gov.lv

informācijai
Valsts zemes dienestam
vzd@vzd.gov.lv

no

Latvijas Kartogrāfu un ģeodēzistu asociācijas
lkga@lkga.lv

Latvijas Mērnieku biedrības
lmb@lmb.lv

Rīgā, 2016. gada 12. maijā

Latvijas Mērnieku biedrība (LMB) un Latvijas Kartogrāfu un ģeodēzistu asociācija (LKGA) vēlas vērst Tieslietu ministrijas (TM) vērību uz situāciju personu sertifikācijā mērniecības un ģeodēzijas nozarē.

Profesionālās organizācijas (LMB un LKGA) saņēma TM 2016. gada 12. aprīļa vēstuli Nr.1-18/1469, kurā norādīts, ka neesot pietiekamu argumentu izmaiņu veikšanai sertifikācijas uzdevuma deleģēšanai un, tikai pēc Kadastra likuma izmaiņām 2020. gadā, varētu realizēt Valsts zemes dienesta (VZD) 2015. gadā izveidotās darba grupas piedāvātos priekšlikumus.

Vēršam uzmanību, ka 2016. gada 2. martā Latvijas Nacionāla akreditācijas birojs (LATAK) izsniedzis akreditāciju SIA "Sertifikācijas centrs" Speciālistu Sertificēšanas Centrs (Reģ. Nr.: 40103527277) (turpmāk – SC), kas gatavojas uzsākt sertifikātu izsniegšanu arī mērniecības un ģeodēzijas jomā. Mērniecības jomas profesionālās organizācijas vēlas pilnveidot un uzlabot nozares sertifikācijas sistēmu, padarīt to vienotu un stipru. LMB un LKGA informē TM un Ministru Kabinetu (MK), ka **kategoriiski iebilstam pret sertifikācijas institūcijas kā komercstruktūras ienākšanu mērniecības sertifikācijas tirgū un ar to saistītu izmaiņu veikšanu MK noteikumos.**

Mērniecība (zemes kadastrālā uzmērīšana un zemes ierīcība) un ģeodēzija ir reglamentētās profesijas. Tās valstiski pārrauga, nosakot profesionālo pakalpojumu kvalitāti, kas var būt svarīga sabiedrībai nozīmīgos procesos (piemēram, nekustamo īpašumu noteikšanā, būvju drošības kontrolēs u.c.). Savukārt sertifikācija ir valsts instruments kontrolēt un sakārtot valsts īstenoto politiku nozarē. Ja valsts deleģē sertifikātus izsniegt vairākām (trīs) institūcijām, tā apgrūtinā valsts funkciju pārraudzību un rada interpretācijas iespējas starp savstarpēji konkurējošām institūcijām. Šobrīd valsts savas rīcības instrumentus nodotu divām komerciestādēm, kurām nozares politika nav primārā, bet gan peļņa.

Lai izprastu situāciju sertifikācijas procesos, profesionālās organizācijas aicināja uzņēmumu SIA "Sertifikācijas centrs" Speciālistu Sertificēšanas Centrs (SC) izklāstīt savu redzējumu sertifikātu izsniegšanas politikā un citos mērniecības un ģeodēzijas nozares procesos. Šā gada 5. maijā LMB un LKGA valde tikās ar SC valdes priekšsēdētāju A. Saulīti un ekspertu J. Zvirgzdu.

Tikšanās gaitā tika noskaidrots, ka uzņēmums sertifikāciju saskata kā valsts rosinātu un atbalstītu biznesu. Tātad, profesionālās vides sakārtošana un uzlabošana nekādi nav uzņēmuma prioritāte par ko stingri iestājas profesionālās organizācijas. Veicot sertifikātu izsniegšanu mērniecības un ģeodēzijas jomās, SC vēlas gūt peļņu. To tieši apliecina arī plānotā cenu politika – iegūt maksimāli daudz sertificējamās personas, vilinot tās ar zemāku cenu nekā citām sertifikācijas institūcijām.

Uz jautājumiem vai SC ir skaidrs kā tiks veikta sertificēto personu uzraudzība, guvām pārlicību par to ka uzņēmumam nav skaidrs process un tā specifika, un, iespējams, tas nav apzinājies šo procesu. Šobrīd uzņēmums profesionālo darbību mērniecības un ģeodēzijas jomā balsta uz vienu pieaicinātu ekspertu, kurš pārzina augstāko ģeodēziju un globālo pozicionēšanu. Taču šim pašam ekspertam nav kompetences zemes kadastrālajā uzmērīšanā un zemes ierīcībā. Vispārināti tika solīts piesaistīt citus ekspertus. Profesionālās organizācijas secina, ka uzņēmumam nav nepieciešamās

kapacitātes, sertifikātu izsniegšana minētajās jomās būs nekontrolēta un sertificēto personu uzraudzība netiks nodrošināta.

SC neveic uzraudzību arī citās reglamentētās sertificējamās jomās un, mērniecības un ģeodēzijas jomā uzraudzību pamato ar esošo praksi. Profesionālās organizācijas to vērtē kā neapietiekamu un neapmierinošu, un uz to norāda VZD darba grupas 2015. gada gala ziņojumā. LKĢA un LMB vērs uzmanību uz to, ka SC pēc savas iniciatīvas līdz šim nav meklējis sadarbības iespējas ar profesionālajām sabiedriskajām organizācijām.

Šobrīd mērniecības un ģeodēzijas nozarē sertifikātus izsniedz profesionāla organizācija un komercuzņēmums. Jau tagad no valsts puses sertifikācijas sistēma netiek kontrolēta. Valsts vienīgā prasība ir nokārtot LATAK akreditāciju, kas ir ISO standarta ieviešanu par sertifikācijas institūciju dokumentu pārvaldību. Valsts nepraktizē slēgt deleģējuma līgumus, kuros vajadzētu noteikt valsts uzdevumus un kritērijus, ko vajadzētu sasniegt vai izpildīt. Nav noteikta konkrēta valsts institūcija, kas kontrolētu sertifikācijas institūcijas. Arī profesionālās organizācijas nevar ietekmēt "komercsertifikācijas" institūcijas.

05.05.2016. LKĢA valdes balsojums un lēmums un LMB valdes lēmums ir neatbalstīt trešās sertifikācijas institūcijas ienākšanu nozarē.

2015. gadā VZD organizēja darba grupas sanāksmes un pēc 6 mēnešu darba decembrī TM tika iesniegts gala ziņojums "Priekšlikumi tiesiskā regulējuma pilnveidošanai personu sertificēšanas un sertificēto personu uzraudzības kārtībā ģeodēzijā, zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā". Visas nozares iesaistītās puses vienojās par uzlabojumiem un pilnveidojumiem nozarē, bet TM šādus grozījumus tuvākajā laikā neplāno virzīt. Tas būtu absurdi, ja nozares pārstāvji, tajā skaitā valsts iestādes kā TM, VZD, Aizsardzības ministrija un Latvijas Ģeotelpiskā informācijas aģentūra ir vienojušies par redzējumu nākotnē, bet MK izsniegtu deleģējumu nākamai sertifikācijas institūcijai.

Atsaucoties uz TM 12. aprīļa vēstuli nr.1-18/1469, kurā tiek norādīts, ka TM ieskatā nav pietiekamu argumentu konceptuālām izmaiņām sertifikācijas uzdevuma deleģēšanā, Latvijas Mērnieku biedrība un Latvijas Kartogrāfu un ģeodēzistu asociācija neredz argumentāciju veikt izmaiņas deleģējuma noteikumos, un lūdz sertifikāciju mērniecības un ģeodēzijas jomā nedeleģēt komercstruktūram un nevājināt līdzšinējo sertifikācijas darbību. Minētajā jomā ienākot vēl vairāk komersantiem, valstij vājinās iespēja arī nākotnē šo jomu sakārtot un uzraudzīt. Tā kā uzņēmums sertifikāciju saskata kā biznesu, ar to saistīta ir vēlme vai spēja sertificēto personu darbību kontrolēt un uzraudzīt. Tādējādi, būtiski var tikt apdraudētas privātpersonu iespēja aizstāvēt savas tiesības risinot īpašumu robežu strīdus situācijas.

Aicinām MK vēlreiz pārskatīt valsts politiku mērniecības un ģeodēzijas sertifikācijas sistēmā, neizsniegt deleģējumu komercstruktūrai – sertifikācijas institūcijai, bet virzīties uz sertifikācijas institūciju, ar ko ir noslēgts deleģējuma līgums par valstisku funkciju realizāciju.

LMB un LKĢA ir gatavas piedalīties sarunās un sniegt veidoli nozares jautājumu sakārtošanā.

Latvijas Kartogrāfu un ģeodēzistu asociācijas valdes pr. Mārtiņš Rutkovskis
Latvijas Mērnieku biedrības valdes pr. Baiba Ziemele